

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen (RP 223/2020 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- regeringssekreterare Anu Kangasjärvi, social- och hälsovårdsministeriet
- chef för kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner Reija Jääskeläinen, Folkpensionsanstalten
- överläkare Taneli Puumalainen, Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- ekonomi- och skatteexpert Joel Kuuva, Hyvinvointiala HALI ry
- specialsakkunnig Päivi Opari, SOSTE Finlands social och hälsa rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- Finlands Kommunförbund
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- KT Kommunarbetsgivarna
- STTK rf
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

Inget yttrande av

- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att sjukförsäkringslagen ändras temporärt. Lagen får bestämmelser om ersättning för undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19. Förfarandet för fastställande av ersättningstaxan avviker från det normala förfarandet för fastställande av taxor för

Betänkande ShUB 36/2020 rd

undersökningar. Det föreslås också att ett bemyndigande att utfärda förordning av statsrådet fogas till lagen. Genom förordning utfärdas bestämmelser om ersättningstaxan för coronavirusundersökningar så att taxan är större än den ersättningstaxa för coronavirusundersökningar som Folkpensionsanstalten fastställt genom förfarandet för fastställande av taxor. Folkpensionsanstalten ska kunna betala ersättning för undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19 till den serviceproducent som utfört undersökningen också när självriskandelen för undersökningen har betalats av den försäkrades arbetsgivare i stället för av den försäkrade själv.

Propositionen hänför sig till den kompletterande budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2021 och gälla till utgången av 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är höja sjukförsäkringens ersättningstaxa för att underlätta de försäkrades ekonomiska möjligheter att genomgå covid-19-undersökning hos privata tjänsteproducenter och göra det möjligt att i större utsträckning än för närvarande använda covid-19-diagnostik inom den privata sektorn. Propositionen syftar dessutom till att förbättra arbetsgivarnas möjligheter att erbjuda sina anställda covid-19-undersökningar genom att möjliggöra utbetalning av direktersättning till tjänsteproducenten, även om arbetsgivaren betalar självriskandelen för undersökningen i stället för den försäkrade.

Utskottet konstaterar att testningskapaciteten inom den offentliga hälso- och sjukvården för närvarande är god och att covid-19-undersökningarna är avgiftsfria för patienten inom den offentliga hälso- och sjukvården. Den offentliga hälso- och sjukvården kan också nyttja den privata sektorns testningskapacitet genom köpta tjänster. Då bygger undersökningskostnaderna på anbuds-förfarande.

Syftet med sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring är att komplettera den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av de kostnader som användningen av privat hälso- och sjukvård orsakar den försäkrade. Utan konkurrensupphandling av köpta tjänster kan de priser som den privata sektorn tar ut för covid-19-undersökningar bli klart högre än de kostnader som testningen medför för de offentliga finanserna. Utskottet anser dock att det finns behov av att fastställa en ersättningstaxa i enlighet med propositionen under de exceptionella förhållandena till följd av covid-19-epidemin och tillstyrker lagförslaget med de ändringar som framgår av detaljmotiveringen nedan. Genom de ändringar som föreslås i propositionen skapas beredskap för tillräcklig testningskapacitet för den händelse att covid-19-epidemin förvärras.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om ersättningstaxan för sådana undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19 som det anses ändamålsenligt att ersätta enligt en ersättningstaxa som är högre än den ersättningstaxa som fastställts av Folkpensionsanstalten, särskilt med tanke på undersökningens terapeutiska värde. Ersättningstaxan ska grunda sig på kostnaderna för undersökningen, coronavirusundersökningens terapeutiska värde samt de medel som står till buds.

Betänkande ShUB 36/2020 rd

För närvarande anses den undersökning som utförs genom ett sekretprov från luftvägarna med en metod för nukleinsyrapåvisning (PCR-undersökning) vara den mest tillförlitliga metoden för att undersöka infektionssjukdomen covid-19, står det i propositionsmotiven. Enligt uppgift finns på marknaden i Finland dessutom flera CE-märkta antigenester för konstaterande av covid-19-infektion. Flera laboratorier och aktörer inom hälso- och sjukvården har beviljats tillstånd för klinisk mikrobiologi enligt 18 § i lagen om smittsamma sjukdomar för att använda antigenester. I och med den ökade användningen av antigenester insamlas mer information om deras kapacitet.

Utskottet betonar att tillförlitligheten och prisnivån hos de olika tester som finns tillgängliga på marknaden samt testmetodens lämplighet för hantering av epidemin ständigt bör utvärderas och att förordningen behöver uppdateras utifrån utvärderingen. Dessutom betonar utskottet att ersättningstaxan ska fastställas på en hälsoekonomiskt lämplig nivå. Ersättningstaxan enligt förordningen ska vara ett incitament att kostnadseffektivt använda de testmetoder som är effektivast med tanke på bekämpningen av epidemin.

DETALJMOTIVERING

Sjukförsäkringslagen

3 kap. Ersättningar för vård och undersökningar

7§. Ersättningstaxan för undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19. Genom förordning av statsrådet ska det utfärdas bestämmelser om ersättningstaxan för sådana undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19 som det anses ändamålsenligt att ersätta enligt en ersättningstaxa som är högre än den ersättningstaxa som fastställts av Folkpensionsanstalten, särskilt med tanke på undersökningens terapeutiska värde. Utskottet föreslår att 7 § 1 mom. preciseras så att bemyndigandet att utfärda förordning på det sätt som konstateras ovan gäller de undersökningar för vilka ersättningstaxan fastställs, inte enbart beloppen i ersättningstaxan. Dessutom föreslår utskottet att det i sista meningen i 7 § 1 mom. hänvisas till paragrafen i fråga i stället för till förordningen och att meningen blir ett nytt 3 mom.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 223/2020 rd med ändringar.

Betänkande ShUB 36/2020 rd

Utskottets ändringsförslag

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till 3 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) en ny 7 § och till 15 kap. 9 §, så-
dan den lyder i lagarna 890/2006 och 943/2016, ett nytt 4 mom. som följer:

3 kap.

Ersättningar för vård och undersökningar

7 §

Ersättningstaxan för undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 5 och 6 § får bestämmelser om ersättningstaxan för undersökningar för konstaterande av smitta av covid-19 ~~får~~ utfärdas genom förordning av statsrådet. Ersättningstaxan grundar sig på kostnaderna för undersökningen, det terapeutiska värdet av den tjänst som ska ersättas och de medel som står till buds. ~~På ersättningstaxan för sådana undersökningar som inte omfattas av förordningen tillämpas vad som föreskrivs i 5 och 6 §.~~

Om arvodet för undersökningen är större än ersättningstaxan, betalas i ersättning det belopp som anges i ersättningstaxan. Om arvodet är mindre än ersättningstaxan, betalas i ersättning beloppet av arvodet.

På undersökningar för vilka ingen ersättningstaxa föreskrivs enligt denna paragraf tillämpas 5 och 6 §. (Nytt)

15 kap.

Verkställighet

9 §

Direktersättningsförfarande

Om en serviceproducent som arvode har debiterat en försäkrads arbetsgivare ett pris som är nedsatt med beloppet av ersättningen enligt 3 kap. 7 §, kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. ersättningen betalas till serviceproducenten på basis av serviceproducentens redovisning i enlighet

Betänkande ShUB 36/2020 rd

med vad som avtalats särskilt. I fråga om meddelande av beslut till den försäkrade iakttas vad som föreskrivs i 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2021.

Helsingfors 25.11.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Arja Juvonen saf
medlem Noora Koponen gröna
medlem Aki Lindén sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Minna Reijonen saf
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Juhana Vartiainen saml
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Sofia Virta gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.